

Kaikki kuvaa EDU -koulutuksen kuvausharjoituksia

Elokuva, johon harjoitus liittyy: *Elokuvan perusasia nro 3: Leikkaus luo merkityksiä*

Kolme kuvaa

Harjoituksessa kokeillaan, miten tilanne muuttuu, kun se esitetään yhden sijasta useammalla otoksella. Samalla tutustutaan leikkaamisen perusteisiin.

1. Luokka jaetaan 3–4 hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä valitsee itselleen jonkin yksinkertaisen tapahtuman, jonka voi kertoa yhdellä lauseella ja näyttää yhdellä otoksella. Tapahtuma voi olla esimerkiksi "tyttö lähtee ulos", "mikko syö banaanin" tai "poika tiskaa kattilan".
2. Tapahtuma kuvataan ensin yhdellä otoksella Lumière-elokuvan tyyliin: kamera on paikallaan eikä rajausta muuteta kesken kuvan.
3. Kun videot on kuvattu, ryhmät saavat uuden tehtävän: Sama tilanne pitää seuraavaksi kuvata kolmella erillisellä otoksella niin, että jokaisessa kuvassa on oma tapahtumansa. Äsken kuvattu tapahtuma siis pilkotaan pienempiin peräkkäisiin tai samanaikaisiin osiin. Esimerkiksi: Tyttö laittaa kengät jalkaan, tyttö avaa oven, tyttö katsoo taakseen ja lähtee. Lauseet kirjoitetaan ylös käsikirjoitukseksi. Jokainen tapahtuma kuvataan erikseen mahdollisimman hyvin.
4. Ensimmäin katsotaan tapahtuma yhtenä otoksena ja sen jälkeen pienemmissä osissa. Elokuvia katsottaessa pohditaan, mitä kussakin otoksessa tapahtui. Miten vaikutelma koko tapahtumasta muuttui, kun se pilkottiin osiin? Mitä uutta leikkaaminen toi elokuvaan?
 - Erilliset otokset voidaan katsomista varten yhdistää yksinkertaisella leikkausohjelmalla tai soittolistalla. Harjoituksen onnistumisen kannalta se ei kuitenkaan ole välttämätöntä.

Harjoituksen tavoite: Harjoituksessa opitaan ajattelemaan leikkaamalla ja rajaamalla. Koska leikkaus tapahtuu mielikuvatasolla ennen kuvaamista, osallistujien on mahdollista havaita kuvaamisen liittyvä ajattelu erikseen.

Harjoituksen tarkoitus ei ole tuottaa viimeisteltyä elokuvakerrontaa nopeassa ajassa. Harjoituksen ohjaajan kannattaa kuvauksen jälkeen kiinnittää huomiota ensiin siihen, miten leikkaamalla on luotu merkityksiä ja kuinka ilmaisuvoimaisesti eri otokset on kuvattu. Onko jokaisen otoksen kohdalla mietitty erikseen, miten juuri tämä tapahtuma tulisi kuvata? Vasta tämän ajattelun taidon päälle on hyödyllistä rakentaa pohdintaa kuvien esteettisestä yhteensopivuudesta ja leikkaustyylistä.

Leikkausharjoitus, jossa koko tapahtuma kuvataan mekaanisesti eri suunnista ja leikataan osiksi jälkikäteen, saattaa aluksi tuottaa esteettisesti sulavampaa kerrontaa, mutta edellyttää ja kehittää ajattelua vähemmän. Sekin on toki kelvollinen harjoitus leikkauksen pinnallisten konventioiden harjoitteluun.